

Stichting Kasteel Heeswijk Jaarverslag over 2025

De ontwikkeling van kasteel Heeswijk volgens het strategisch beleidsplan 2021-2025 *“Een druk bezocht topmonument in het groen”* zette zich gestaag voort. Museum, winkel en horeca hadden verbeterd in kwaliteit en in aantallen. Ondanks soms nijpende tekorten aan personeel en vrijwilligers maar dankzij de talenten en het enthousiasme van ons team konden wij goede resultaten boeken. De goede zakelijke resultaten gaven een impuls aan de andere elementen binnen het kasteel: educatie, collectie- en gebouwenbeheer, en marketing. De algehele economische situatie vlakke de groei echter in 2025 enigszins af.

1. Identiteit en toerisme

Kasteel Heeswijk geldt als icoon in Brabant, een topmonument dat alle typische kenmerken van een kasteel heeft: een waterburcht in een historisch landschap. Het is al jaren een gewilde locatie voor publieksevenementen. Onze *branding*, identiteit en onze marketing als Kasteel van Brabant bleek een troef in het toerisme. De Nederlander die zich als toerist op het eigen land richtte wist ons kasteel goed te vinden. De combinatie van museum, kasteelwinkel en horeca werkte positief. Brasserie *“Bij de barones”* is essentieel onderdeel van onze identiteit als Kasteel van Brabant, met als icoon de laatste barones Albertine van Heeckeren van Kell. De inbedding in het landschap als Brabantse Natuurpoort en het fraaie omringende fiets- en wandelgebied werkt perfect. Een hartelijke ontvangst en een ‘kasteelwaardig’ aanbod leveren een goede bijdrage aan het toerisme op het kasteel. Het aantal horecagasten evenaart het aantal museumbezoekers.

Met *‘De Heerlijkheid Heeswijk-Dinther’*, een collegiale samenwerking van kasteel, molen, abdij en museumboerderij, konden we de verblijfsduur van de toerist en recreant in de regio verlengen. De gezamenlijke promotiekaart bevorderde de combinatie van bezoeken.

2. Topmonument van Brabant: de exploitatie

In de lijn van de statuten werkt de stichting zowel aan het behoud als aan de openstelling van het kasteel. Van essentieel belang hierbij is, dat de Provincie Kasteel Heeswijk aanmerkt als één van de vier Topmonumenten van Brabant en dat ook de Rijksoverheid het behoud van het complex van belang vindt. De Provincie heeft daarom wederom in 2024-2027 een instandhoudingssubsidie voor het monument bestemd. Het Rijk stelde eveneens budgetten beschikbaar. De gemeente Bernheze verstrekt een kleine jaarlijkse exploitatiesubsidie en ondersteunt het partnerschap van Visit Brabant.

De eigen reguliere inkomsten (67% van de exploitatie) komen uit ticket- en winkelverkoop, horeca en locatieverhuur. Bestendige voordelen bleken in 2025 te zijn behaald op de volgende punten:

- De horecaformule is gefocust op de dagrecreatie en het dagtoerisme in de regio, alsmede de vergadermarkt. Openingstijden van museum, winkel en brasserie gaan gelijk op, dagelijks van 10-17u. (op maandag gesloten)
- Museumbezoek is direct gekoppeld aan gebruik van horeca in eigen beheer. Dit bevordert de boekingen van groepen en de aantrekkelijkheid voor het bezoek in het algemeen.
- Huwelijken zijn beperkt tot fotoreportage, ceremonie, taart en toost tijdens de dagopening. Dit vergemakkelijkt het toeristisch bezoek en het evenementenprogramma.

Het aantal museumbezoeken bedroeg daardoor 64.385. Aan museumtickets werd in de afgelopen jaren verkocht:

2020: 23.795

2021: 32.868

2022: 51.059

2023: 54.830

2024: 65.864

2025: 64.385

De – openbaar toegankelijke - kasteelwinkel en brasserie verdubbelden dankzij wandelaars en fietsers deze cijfers, zodat we durven stellen dat in 2025 ruim 130.000 gasten het kasteel bezochten.

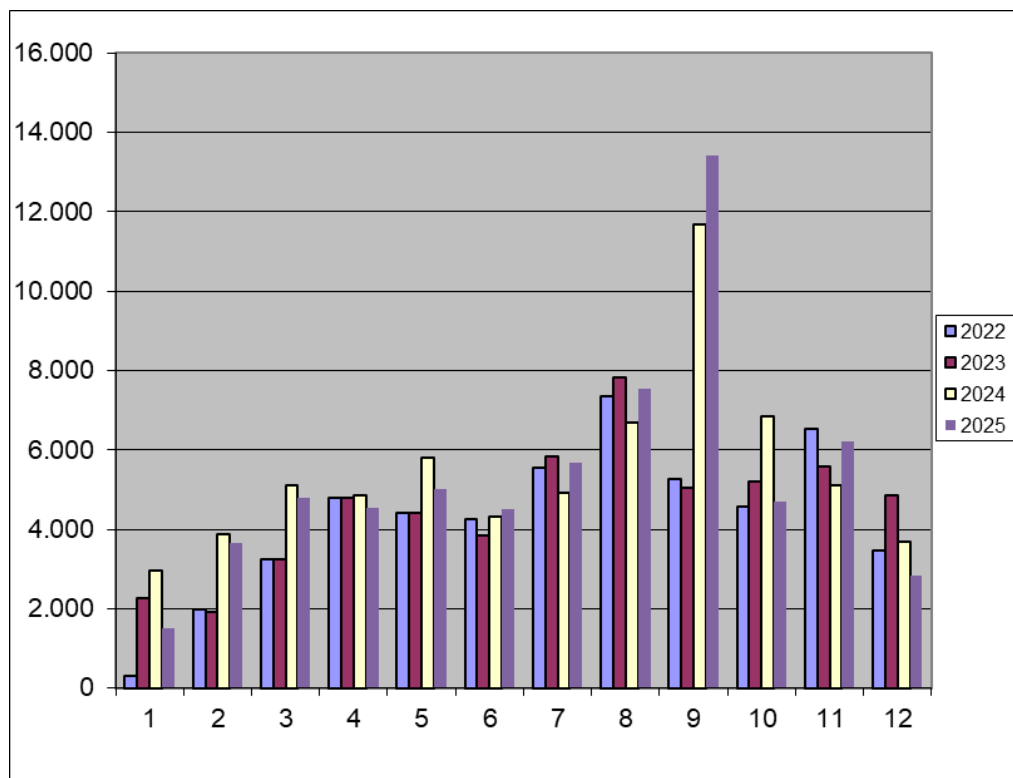
Museumbezoekcijfers:

Volwassenen, kinderen, sponsoring en totaal per maand en over 2022-2023-2024-2025

	Volwassenen				Kinderen				Sponsoring*				Totaal			
	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025	2022	2023	2024	2025
Jan	220	1.593	1.991	1.246	60	497	691	165	35	185	284	92	315	2.275	2.966	1.503
Febr	1.342	1.081	2.518	2.373	440	641	1.090	993	198	198	263	291	1.980	1.920	3.871	3.657
Mrt	1.907	1.568	3.153	3.105	876	1.212	1.547	912	451	451	403	768	3.234	3.231	5.103	4.785
Apr	2.673	2.546	3.500	3.372	1.426	1.553	964	905	680	680	381	267	4.779	4.779	4.845	4.544
Mei	3.269	3.088	4.706	3.836	853	1.034	833	665	301	301	273	507	4.423	4.423	5.812	5.008
Juni	3.285	3.087	3.581	3.580	682	553	536	764	285	203	189	157	4.252	3.843	4.306	4.501
Juli	4.309	4.433	3.929	4.405	889	1.009	708	1.132	345	380	288	129	5.543	5.822	4.925	5.666
Augustus	5.745	5.840	5.301	5.946	1.145	1.549	1.212	1.176	473	438	179	434	7.363	7.827	6.692	7.556
September	4.559	3.685	9.908	11.554	412	252	467	297	283	1.117	1.303	1.579	5.254	5.054	11.678	13.430
Oktober	3.047	3.645	5.518	3.544	1.082	1.162	1.019	869	452	385	322	277	4.581	5.192	6.859	4.690
November	3.379	3.107	3.230	4.009	2.288	1.765	1.661	1.896	855	721	223	300	6.522	5.593	5.114	6.205
December	2.234	3.006	2.618	2.189	724	1.222	817	413	508	643	258	238	3.466	4.871	3.693	2.840
	35.969	36.679	49.953	49.159	10.877	12.449	11.545	10.187	4.866	5.702	4.366	5.039	51.712	54.830	65.864	64.385

*sponsoring: Vrienden en Ridders, Museumkaart, Brabants Landschap

Museumbezoeken per maand in 2022-2023-2024-2025

De groei van het binnenlands toerisme, ingezet in COVID-tijd 2020-2021, bleek te zijn bestendig. Ook het toegenomen gebruik van e-bikes droeg bij aan het bezoek aan landgoed en kasteel. De recente ontsluiting van het landgoed en de vernieuwingen in de kasteelorganisatie wierpen hun vruchten af.

3. Het team

Op het kasteel zijn 22 betaalde medewerkers en 100 vrijwilligers. Het kasteel volgt de CAO voor Musea. Er bleek een krapte op de arbeidsmarkt, wat vooral onze horeca trof. Dankzij de buitengewone inzet van de medewerkers en inhuur van externe krachten kon toch nog goed gepresteerd worden. Ook bij de vrijwilligers ontstond krapte, door onder meer ziekte-uitval én door de vraag naar meer rondleidingen door gidsen. De winkel moest daardoor vaker gesloten blijven.

Training en kennisuitwisseling is voor zowel medewerkers als vrijwilligers van belang. De gastheren en -vrouwen kregen een trainingsdag over *hospitality*. Medewerkers op sleutelposten volgden een cursus bedrijfshulpverlening. De nieuwe teamleider collectiebeheer kreeg de educatie in haar portefeuille en werkte hiervoor samen met de PR-medewerker. Om de organisatie van het groeiend aantal publiekspresentaties te stroomlijnen en coördineren is een evenemententeam gevormd vanuit frontoffice, educatie en directie. Het betrekken van Levende Geschiedenis *re-enactors* als collega-erfgoedvrijwilligers resulteerde in een educatief en aantrekkelijk jaarprogramma.

Een belangrijke motivatie voor onze vrijwilligers en medewerkers is het onderlinge sociale contact op het kasteel. We organiseerden recreatieve activiteiten, lezingen en trainingen. De wekelijkse '*mail van het kasteel*' houdt iedereen up-to-date over het reilen en zeilen van het kasteel. De reiscommissie organiseerde het jaarlijkse dagje uit, waarbij collegiaal een ander kasteel werd bezocht.

4. Instandhouding van monument en collectie

Zowel Rijk als Provincie geven financiële steun aan de instandhouding van Kasteel Heeswijk. Jaarlijks ontvangt het Kasteel van het Rijk een SIM-subsidie (Subsidie Instandhouding Monumenten). Als noodzakelijke co-financier treedt de Provincie op met een 'Topmonumentensubsidie'. Extra subsidies en een bijdrage van de Vrienden ontvingen wij voor onderstaande projecten:

- Reiniging en conservering van de houten trappen en vloeren;
- Reiniging, replicering en veiligstelling van de laatste 18^e-eeuwse marmeren tuinbeelden
- Opschoning en beplanting van het eiland in de slotgracht
- Verduurzaming van de looproute in het kasteel met tapijt op de houten vloeren en trappen
- Verduurzaming van de noodverlichting
- Restauratie van het leien kasteeldak
- Restauratie van de vier rouwborden
- Conservering en replicering van de zijden Chinese gordijnen
- Conservering en plaatsing van twee kanonnen voor de poort
- Plaatsing van de iconencollectie van de baron in het kasteel
- Aankoop van twee 18^e-eeuwse vesten uit de collectie Van den Bogaerde
- Aankoop van een Perzisch tapijt voor het blauwe boudoir
- Aankoop van broedmandjes voor de Mandarijneendjes in de slotgracht
- Aankoop van een slaguurwerk in de Duiventoren

In 2025 kwamen diverse objecten uit depot. Na reiniging en conservering werden deze in de expositie en de IJzertoren geplaatst.

5. Educatie & recreatie

Als zomerthema kozen wij 'Dieren in het kasteel'. Dit werkten wij uit in een expositie, twee speurtochten, een kinderactiviteit en kindertheater 'De Verhalenketel'. Regulier ontvangen wij schoolgroepen met rondleidingen gericht op verschillende leeftijden.

Het kasteel onderscheidt zich thans van andere kastelen met de signatuur 'levende geschiedenis' en werkt samen met vele groepen en verenigingen op dit gebied van overtuigende geschiedeniseducatie. In 2025 waren wij een 'thuis' voor – onder meer – hofdansvereniging Les Précieuses Ridicules, Den Spiesdragers 1625, de Napoleontische Associatie der Nederlanden, Bataille Middeleeuwse Vechtsporten, ARES Historische Rijkunst, Het Salet, La Touriste.

In het najaar vond weer het *living history* evenement '*Chateau d'Heeswijk liberé*' plaats. Vanuit heel Nederland en België kwamen re-enactors een weekend in en rondom ons kasteel bivakkeren en het publiek in Napoleontische sferen brengen. Nu werd ook het buitengebied als evenemententerrein ingezet.

In de recreatieve sfeer presenteerden wij voor het tweede jaar de vierdaagse Kampvuurconcerten, evenals de kastelen Cannenburgh (Vaassen) en Groeneveld (Baarn). Hiervoor werkten wij samen met RBL Media. Professionele artiesten van nationaal niveau brachten ruim 8.000 bezoekers naar ons kasteel. De moestuin bood een sfeervolle ambiance.

Sinterklaas groeide uit tot een professioneel evenement dankzij een samenwerking met Ozosnel.nl en InPetto Producties. Tijdens twee weekends '*Ozosnel Fandagen*' presenteerden wij een show over het

paard van Sinterklaas en een levendig Sintkasteel met Pieten en de Goedheiligman. Zo'n duizend bezoekers per dag genoten van deze activiteit. Doordeweeks bezochten veel gezinnen met jonge kinderen via een speurtocht ons kasteel.

Afscheid namen wij in oktober van de Stichting Kasteelconcerten, die na dertig jaar organiseren van hoogstaande klassieke concerten op ons kasteel zichzelf ophief wegens gebrek aan vrijwilligers en middelen.

6. Projecten gefinancierd

Parallel aan de exploitatie en aan de instandhouding van het monument vinden bijzondere projecten plaats, op basis van projectfinanciering. In 2025 waren de grootste projecten:

a. Kasteeldak

Het middeleeuwse deel van het kasteeldak kreeg nieuwe leien en loodwerk. In het voorjaar stond het kasteel in de steigers. Van de gelegenheid maakten we gebruik om ook het buitenschilderwerk te vernieuwen. Een crowdfunding actie met het persoonlijk adopteren en signeren van leien bracht veel publiciteit en welkome bijdragen. Tijdens de restauratie kon het publiek de kasteelzolder bezoeken.

b. Chinese gordijnen

In de Chinese eetkamer waren vier monumentale 17^e-eeuwse Chinese zijdeschilderingen als gordijn opgehangen. Het materiaal leed daar zwaar onder. In 2025 zijn de originelen veiliggesteld in glaslijsten en toegankelijk en toepasselijk gepresenteerd in de Chinese torenkamer. Voor de ramen in de eetkamer kwamen natuurgetrouwe replica's zodat het aanzicht van de kamer gelijk bleef.

c. Religieus erfgoed

In de kasteelcollectie is veel kerkelijke kunst aanwezig. De schenking van liturgische gewaden uit de kerk van Heeswijk en de bruikleen van de iconencollectie uit de abdij, oorspronkelijk geschonken van de kasteelheer, gaf de aanzet tot het project 'Aanschouw!'. In het kasteel kwam een iconenwand, in 2026 gevolgd door een presentatie van de gewaden en de restaureerde wapenborden uit depot.

7. Bestuur en management

Het bestuur van de stichting wordt gevormd door de directeur/bestuurder. Bestuur, Raad van Toezicht en Raad van Advies waren in 2025 als volgt samengesteld:

Bestuur/directie		Benoemd	Achtergrond/functie
Drs. L.L.M.	Eekhout	01-01-2015	historicus, museumdirecteur

Raad v. Toezicht		Benoemd	Achtergrond/functie
Jhr. M.F.P.M.	Alting von Geusau	01-07-2023	directeur UltiMaker
Mr. J.H.T.M.	Cuppen	01-01-2013	directeur CILUX Compliance Consultancy
R.F.M.	Wagemakers	22-06-2015	rayondirecteur MKB N-O Brabant ING Bank
Ing. J.	Baan	22-06-2016	directeur Brabants Landschap
Mr. M.A.B.	Van der Sloot	28-06-2021	advocaat, politicus

Raad van Advies		Benoemd	Achtergrond/functie
mw. Drs. B. van	Haaften-Harkema	22-06-2016	Bestuurder SDW
Drs. H.	Hendriks	22-06-2016	Directievoorzitter Philips Electronics Benelux
Drs. D.T.C.M.	Lips	22-06-2016	Algemeen Directeur Libéma
Mr. J.K.B. van	Daalen	11-09-2017	Senior rechter, vice-vz Brabants Landschap
mw. Drs. M.H.T.M.	Stultiens	09-07-2018	Directeur Artishock Events & Marketing
mw. Ir. A.M.	Burger	03-12-2018	Annemie Burger Advies
Mr. H.C.	van Olden	31-05-2023	Directeur Kasteel Amerongen
Mr.drs. T.P.W.	Dielissen	07-12-2025	Notaris

De Raad van Toezicht vergaderde in 2025 vier keer. De leden ontvangen geen vergoeding. De Raad van Advies werd in het najaar omgedoopt in Raad van Ambassadeurs.

Het financieel management was in 2025 gericht op het terugbetalen van de COVID-loonsubsidies en de COVID lening van de gemeente Bernheze. Daarnaast werd er geïnvesteerd in verduurzaming en energiebesparing. Een bijzondere actie werd de verkoop van onnutte 'bloot eigendom' titels van percelen in de naaste omgeving, een 19^e-eeuwse erfenis van Jonker Louis waardoor het kasteel bij het kadaster geregistreerd stond als eigenaar zonder effectieve bemoeienis of rechten. De verkoop bracht vanaf november substantiële bijdragen binnen.

De positieve ontwikkeling van de laatste jaren kwam in 2025 echter onder druk te staan. De algehele economische situatie vertraagde de groei van de bezoekersaantallen. Het bestedingspatroon van de recreant en toerist stagneerde. De schaarste op de arbeidsmarkt leidde tot stijging van de personeelskosten. Maar de aangetrokken leningen uit de COVID-tijd werden in 2025 grotendeels afgelost en de kwaliteit van de activiteiten en presentaties in en rond het kasteel bleef echter in stijgende lijn.

De financiële resultaten van 2025 zetten aan tot een heroverweging van de kostenstructuur en de ontwikkeling van nieuwe inkomsten. In 2026 is daarmee een aanvang gemaakt.

8. Risicoparagraaf

• Exploitatieresultaten

De groei van de exploitatie sinds 2015 was door de COVID-jaren vertraagd, maar geenszins tot staan gebracht. Dankzij de focus op de nieuwe bedrijfsformule en de *state of the art* marketing en promotie verdrievoudigde het aantal bezoekers tot 64.385. Dit succes stond toe om de minder rendabele activiteiten te schrappen en de horeca te focussen. Het kasteel is tegenwoordig geopend van 10-17u, zes dagen per week. De bedrijfsvoering werd daardoor eenduidiger en effectiever. De algehele kostenstijging in 2025 drukte echter enerzijds het bezoekersaantal en hun bestedingen, anderzijds stegen de personeels- en verkoopkosten. Tegelijkertijd moesten schulden uit de COVID-periode 2020-2022 worden afgelost en waren vernieuwingen van installaties en apparatuur noodzakelijk. Het exploitatieresultaat was daardoor in 2025 negatief: - € 33.818. Voor het vervolg zijn inmiddels maatregelen genomen om dit te verbeteren.

• Algemene reserve

Met de toevoeging van het exploitatieresultaat van 2025 verminderde de algemene reserve van € 80.439 naar € 46.621. Met de inmiddels genomen maatregelen moet in de volgende jaren stapsgewijs de balanspositie worden verbeterd op basis van de exploitatieresultaten.

- Voorzieningen

De voorziening voor groot onderhoud van de technische installaties werd aangesproken voor € 11.620 en ontving een dotatie van € 5.000, waardoor eind 2025 de reserve € 55.298 bedroeg. Een meerjaren onderhoudsplan wordt opgesteld voor de installaties van kasteel en koetshuis. Groot onderhoud van de gebouwen is overigens afgedekt door de instandhoudingssubsidies.

- Lang- en kortlopende schulden

Vanwege het tekort op de restauratie van het kasteel had de stichting sinds 2005 een hypotheekschuld van € 161.000. Mede dankzij de positieve exploitatieresultaten kon in 2017-2025 de schuld volledig worden afgelost. De COVID pandemie bracht ons echter in 2020 in een benarde positie. De Rijksoverheid verstrekke € 119.808 aan – terug te betalen - loonsubsidies. Vanaf 2023 wordt afgelost in termijnen, waardoor einde 2025 een schuld resteerte van € 25.259. De gemeente Bernheze verstrekke in 2021 parallel een tienjaarlijkse rentevrije lening van € 50.000. Vanaf 2023 wordt jaarlijks 10% afgelost, met per ultimo 2025 een restschuld van € 30.000. Daarmee is de totale schuldenlast verminderd van € 330.808 naar € 55.259.

- Liquiditeit

SKH kent drie geldstromen:

a. de reguliere exploitatie,

gestoeld op de eigen inkomsten en een jaarlijkse gemeentesubsidie. Op haar liquiditeitspositie drukken de recente lasten van de COVID-subsidies en -lening, alsmede investeringen in technische installaties en apparatuur, alsmede de voorfinanciering van gesubsidieerde projecten (zie b. en c.).

b. de instandhouding van het monument op basis van instandhoudingssubsidies;

gevoed door de provinciale *Topmonumenten-subsidie 2024-2027* en de daaraan gekoppelde nationale *Subsidieregeling Instandhouding Monumenten*. SIM Rood voor gebouwen, SIM Groen voor tuinen en landschap.

c. projecten op basis van externe financiering.

gebaseerd op bijdragen voor eenmalige grootschalige investeringen in de vorm van restauraties, landschapsinrichting, aanschaffingen en bijzondere activiteiten. In 2025 betrof dit drie projecten, hierboven genoemd onder hoofdstuk 6. De subsidiënten verstrekken in de regel een deelbedrag als voorschot, en pas na voltooiing en eindrapportage wordt het restant bedrag uitbetaald. Dit vraagt vanuit de exploitatiestroom een voorfinanciering van de restant bedragen.

De drie geldstromen worden op separate bankrekeningen beheerd om de bedrijfsvoering en liquiditeit transparant te houden.

9. Tot slot

Het stemt dankbaar en tevreden dat het kasteel nog steeds prominent in het Brabantse cultuurhistorische landschap pronkt, ondanks economische tegenslagen van COVID en de recente ontwikkeling. Dankzij hulp van velen en het maken van de juiste strategische keuzes hebben wij thans een adequaat bedrijfsmodel en werken museum, winkel en brasserie complementair. De hoofdfunctie van monumentaal museum komt goed tot zijn recht, we zijn met recht “Een druk bezocht topmonument in het groen”.

Het palet van culturele activiteiten bestrijkt het gehele museale vlak. Verbeteringen vinden plaats op het gebied van monumentenbeheer, collectie, educatie, evenementenorganisatie en de ondersteunende bedrijfsvoering.

Een bijzonder woord van dank aan de vrijwilligers en medewerkers van het kasteel, die hun uiterste best hebben gedaan om het schip weer varende te krijgen. Ook danken wij onze Ridders, onze Vrienden en de betrokken fondsen en overheden voor hun financiële steun.

Luc Eekhout
Directeur

Financieel jaarverslag 2025

Balans per 31 december 2025 in euro's

Vaste activa	2024	2025	Eigen vermogen	2024	2025
<u>Materiële vaste activa</u>			Statutaire reserves	500	500
Gebouwen incl. ondergrond	1	1	Algemene reserve	80.439	46.621
Overige onroerende materiële vaste activa	145.440	145.440	Bestemmingsreserve huisvesting	343.142	343.142
Inventaris	397.612	410.088		424.081	390.263
	543.052	555.528	Voorzieningen		
Vlottende activa			Overige voorzieningen	61.918	55.298
Vorraden	30.411	23.987			
			Langlopende schulden		
Vorderingen:			Bankleningen	11.100	0
Debiteuren	14.802	32.934	COVID lening gemeente	35.000	30.000
Fiscus & sociale lasten	0	6.694	COVID regelingen	43.362	25.259
Overige vorderingen	0	0		89.462	55.259
Nog te ontvangen subsidies	7.106	113.147	Kortlopende schulden		
Overlopende activa	67.632	65.628	Aflossing bankleningen	34.203	34.203
	89.540	218.403	Crediteuren	15.356	92.554
			Fiscus & sociale lasten	31.303	23.463
Liquide middelen	385.771	34.310	Overige schulden	5.636	0
			Vooruit ontv. subsidies	313.662	76.364
			Overlopende passiva	78.789	104.824
				473.313	331.408
	1.048.774	832.228		1.048.774	832.228

Staat van baten en lasten 2025

Baten	2024	2025	2025
	realisatie	begroting	Realisatie
Museumbezoek	460.863	514.200	475.842
Winkel	55.224	58.000	47.125
Daghoreca	569.998	600.000	570.787
MICE (zakelijk)	47.869	50.000	54.613
Verhuur locaties	36.707	11.000	17.326
Baten activiteiten museum	1.170.661	1.233.200	1.165.693
Inkoopwaarde van de baten			
Inkooplasten horeca	163.486	173.000	162.233
	1.007.175	1.060.200	1.003.460
 Subsidies en bijdragen	 187.237.	 79.000	 589.420
	1.194.412	1.139.200	1.592.880
 Inkoopwaarde van de baten			
Lasten projecten	136.527	60.000	551.421
Totale baten	1.057.885	1.079.200	1.041.459
 Salarissen & sociale lasten	 591.017	 637.315	 632.856
Overige personeelslasten	105.413	108.270	122.098
Huisvesting	202.494	146.415	163.549
Kantoor	30.188	28.351	23.077
Verkoop	69.030	64.500	91.085
Algemene lasten	15.182	17.326	17.789
Afschrijvingen	20.116	17.580	19.532
Financieringslasten	4.711	5.000	5.282
Totale lasten	1.038.151	1.024.758	1.075.277
 Exploitatiesaldo	 19.734	 54.442	 -33.818